

Warszawa, dnia 28 stycznia 2026 r.

Szanowny Pan Dariusz Klimczak

Minister Infrastruktury

Ministerstwo Infrastruktury

Ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 Warszawa

e-mail: sekretariat-BM@mi.gov.pl

tel. 22 630 11 10

Pismo nr: 20260128-2-ZOPI-MI

Dotyczy: wprowadzenia systemowych rozwiązań w zakresie wyceny usług intelektualnych

Szanowny Panie Ministrze,

Związek Ogólnopolski Projektantów i Inżynierów od lat konsekwentnie apeluje o systemową zmianę logiki wyceny usług projektowych i zarządczych związanych z realizacją inwestycji infrastrukturalnych – tak, aby nadrzędnym celem była jakość inwestycji. Warunkiem koniecznym do osiągnięcia tego celu jest odejście od dominacji kryterium najniższej ceny na rzecz realnych, merytorycznych kryteriów oceny ofert.

W przeważającej większości postępowań o udzielenie zamówień publicznych na usługi o charakterze intelektualnym kryterium ceny pozostaje kryterium dominującym, a w praktyce często jedynym realnie różnicującym oferty. Kryteria pozacenowe, mimo formalnego dopuszczenia przez obowiązujące przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych (Pzp), stosowane są w sposób marginalny lub mają charakter iluzoryczny, nieprzekładający się na rzeczywistą ocenę merytorycznej wartości ofert.

Choć występują pojedyncze postępowania, w których zamawiający podejmują próbę realnego uwzględnienia aspektów jakościowych, mają one charakter wyjątkowy i nie stanowią pożądanego standardu rynkowego. W konsekwencji konkurencja pomiędzy wykonawcami opiera się przede wszystkim na poziomie ceny, co pozostaje podejściem nieadekwatnym do specyfiki usług projektowania i nadzoru, których wartość wynika z wiedzy, doświadczenia, metodologii oraz jakości procesu twórczego, a nie z prostego porównania kosztów.

Taki model prowadzi do sytuacji, w której oferty konkurują nie rzeczywistą wartością merytoryczną, lecz stopniem redukcji ceny, często poniżej poziomu zapewniającego należyte wykonanie zamówienia. W efekcie mechanizmy rynkowe premiuje oferty o

najniższej cenie, a nie oferty gwarantujące najwyższą jakość, co w sposób systemowy obniża standard realizacji usług intelektualnych w zamówieniach publicznych oraz zwiększa ryzyka po stronie zamawiających na dalszych etapach procesu inwestycyjnego.

W ramach naszej organizacji przeprowadziliśmy proces kompleksowej oceny możliwości wprowadzenia zmian, które umożliwiłyby realne przeciwdziałanie zjawisku rażąco niskich cen oraz oparcie systemu zamówień publicznych w zakresie usług projektowania i nadzoru na rzeczywistych kryteriach jakościowych.

Poniżej wskazujemy na cztery kluczowe działania jakie w naszej ocenie są celowe i konieczne do podjęcia, aby w sposób trwały kształtować rynek usług intelektualnych w budownictwie w oparciu o kryteria jakościowe. Opisane poniżej rozwiązania powinny zostać wdrożone równolegle.

1. Wprowadzenie mechanizmu referencyjnej ceny minimalnej (C_min) jako progu uruchamiającego procedurę wyjaśniającą z art. 224 Pzp.

Proponujemy zmianę przepisów Prawa zamówień publicznych poprzez wprowadzenie obligatoryjnego mechanizmu obliczania – dla każdego postępowania przetargowego indywidualnie – ceny minimalnej (C_min). Zamawiający byłiby zobligowani, aby na etapie postępowania przetargowego niezależnie od szacowania wartości zamówienia, określić cenę minimalną. Oferenci, którzy złożąliby oferty poniżej referencyjnej ceny minimalnej automatycznie podlegaliby procedurze badania rażąco niskiej ceny.

Mechanizm ten mieści się w ramach obowiązujących przepisów, tj. zasadniczo zamawiający mogą go stosować w obecnym stanie prawnym, niemniej naszym celem jest wprowadzenie tego rozwiązania jako obligatoryjnego.

2. Opracowanie w formie rozporządzenia centralnej metodyki kalkulacji C_min dla określonych rodzajów usług.

Opisane w pkt 1 powyżej rozwiązanie będzie skuteczne tylko w sytuacji, gdy równolegle ustawa Prawo zamówień publicznych będzie przewidywała delegację ustawową dla ministra właściwego ds. infrastruktury do wydania rozporządzenia, w którym określona byłaby wzorcowa metodologia obliczania C_min dla określonych rodzajów usług.

3. Wzmocnienie kryteriów jakościowych w relacji do kryterium ceny.

Niezbędnym elementem systemowym wzmacniającym oddziaływanie mechanizmu opisanego powyżej jest zwiększenie wagi kryteriów jakościowych w postępowaniach na usługi projektowania i nadzoru. Kryteria te powinny w większym stopniu odnosić się do jakości zespołu, doświadczenia, metodologii realizacji zamówienia, kalkulacji ryzyk oraz organizacji procesu świadczenia usług. W aktualnym stanie prawnym kryterium ceny (co do zasady) nie może przekraczać wagi 60 % w ramach kryteriów oceny ofert. Proponujemy zmianę powyższej propozycji w przypadku usług intelektualnych na korzyść kryteriów jakościowych.

4. Opracowanie katalogu możliwych do stosowania i realnych kryteriów jakościowych wraz z rekomendowanymi zasadami ich stosowania.

Niezależnie od pkt 3 powyżej działaniem niezbędnym jest opracowanie katalogu kryteriów jakościowych, które byłyby stosowane przez zamawiających. Opracowanie takie powinno przybrać formę wytycznych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych lub rozporządzenia. Wdrożenie rozwiązania wskazanego w pkt 3 powyżej nie spowoduje oczekiwanego skutku

w sytuacji, gdy kryteria jakościowe będą miały charakter pozorny. Dlatego też konieczne jest dodatkowe wsparcie zamawiających w formie wytycznych.

Proponowane rozwiązania nie pozostają w sprzeczności z obowiązującym porządkiem prawnym i nie wymagają głębokich zmian legislacyjnych, natomiast ich wdrożenie mogłoby mieć realny wpływ na standaryzację praktyk zamówień publicznych dla usług projektowania i nadzoru oraz przynieść wymierne korzyści dla całego systemu.

W związku z powyższym zwracamy się z uprzejmą prośbą o możliwość spotkania, podczas którego szczegółowo przedstawilibyśmy przedmiotowe rozwiązania oraz potencjalne kierunki ich wdrożenia.

Z wyrazami szacunku,

Anna Oleksiewicz
Wiceprezes Zarządu

Piotr Skura
Wiceprezes Zarządu

